

กรรมและวิบาก

พระราชญาณวัชรชีโนภาส วิ.
(จารุณโณ ภิกขุ)

วัดดอยธรรมนาวา

สิ่งที่เรากระทำลงไป
ย่อมส่งผลเสมือนหนึ่งเงาติดตามตัว

กรรมดีและกรรมไม่ดีจะส่งผลได้ถูกตัวคน

เพราะกรรม คือ เงาของจิต
เงาของการกระทำ เงาของกรรม

คือ **“เงากรรม”** นั่นเอง

จรรุณโณ ภิกขุ (พระอาจารย์ต้น)

กรรมและวิบาก

โดย พระราชญาณวัชรวิภาส วิ.
จาวณโณ ภิกขุ (พระอาจารย์ต้น)

ISBN : 978-616-629-687-7

จัดทำโดย : วัดดอยธรรมนาถ

๙๐๔ บ้านปารวก หมู่ ๘ ตำบลนางแล อำเภอเมือง

จังหวัดเชียงราย ๕๗๑๐๐

โทร ๐๘๑ ๙๙๘ ๕๕๑๘

พิมพ์ครั้งที่ ๑ : เมษายน ๒๕๖๓ (๒,๐๐๐ เล่ม)

พิมพ์ครั้งที่ ๒ : พฤศจิกายน ๒๕๖๘ (๖,๐๐๐ เล่ม)

(จัดรูปเล่มและเรียบเรียงใหม่)

ภาพ/ปก : พชรมนต์ บุญยสกุลศิริ

เรียบเรียง/รูปเล่ม : เสือน้อย แห่งดอยธรรม

บรรณาธิการ : พระภาวนาวัชรธรรม (พระอาจารย์พนมพร คุณวโร)

โรงพิมพ์ : หจก.โรงพิมพ์ช้างเผือก

๑๔๙ ถนนช้างเผือก ตำบลศรีภูมิ อำเภอเมือง

จังหวัดเชียงใหม่ ๕๐๒๐๐

โทร ๐๕๓ ๒๒๑ ๘๑๐, ๐๘๒ ๔๔๒ ๖๒๙๙

คำนำ

ในทุกวัฒนธรรมคำสอน มักมีแนวคิดเกี่ยวกับเรื่องของ การกระทำ เชื่อว่าความเป็นมนุษย์นั้น อาจมีได้มีเพียงชีวิตเดียว การกระทำและการเลือกที่เราตัดสินใจในทุก ๆ วัน ไม่เพียงแต่ส่งผล ต่อปัจจุบันและอนาคตของเราเท่านั้น แต่ยังสร้างผลสะท้อนกลับ ที่เราไม่อาจคาดคิดหรือรับรู้ได้ ความเชื่อนี้เป็นที่รู้จักกันดีในนามของ “กรรม” และ “วิบาก” ซึ่งหมายถึงการกระทำและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น จากการกระทำของเรา ไม่ว่าจะเป็นในทางที่ดีหรือทางที่ไม่ดี หลายคนเชื่อว่า กรรมเป็นเครื่องชี้แนะและควบคุมวิถีชีวิตของเรา ทำให้เราต้องรับผิดชอบต่อการกระทำของตัวเอง และพุทธศาสนาก็มีความเชื่อว่า “บุคคลกระทำเช่นใดย่อมได้รับผลของการกระทำ เช่นนั้น” พุทธศาสนิกชนจึงสามารถนำหลักการนี้ ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน เพื่อสร้างสรรค์เส้นทางชีวิตที่ดีมีความสุข และมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

หนังสือเล่มนี้ คณะผู้จัดทำได้นำเสนอคำสอนเกี่ยวกับกรรมและวิบาก เพื่อให้เกิดความเข้าใจและนำไปปฏิบัติได้จริง โดยได้นำบทพระธรรมเทศนาของ พระราชาญาณวัชรชินภาส วิ. (จารุวณฺโณ ภิกขุ - พระอาจารย์ต้น) ที่ได้แสดงธรรมไว้เมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๖๑ มาทำเป็นหนังสือ พระอาจารย์ได้มีการวิเคราะห์ตัวอย่างและยกเรื่องราวต่าง ๆ จากพระไตรปิฎก ที่สะท้อนถึงผลของกรรมในชีวิตจริง เพื่อให้ผู้อ่านสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

หวังเป็นอย่างยิ่งว่า หนังสือเล่มนี้จะเป็นอีกหนึ่งแหล่งความรู้ และแรงบันดาลใจในการดำเนินชีวิตที่ดีขึ้น สร้างสรรค์ และเปลี่ยนแปลงชีวิตของท่านไปในทางที่ดี

ขอให้การอ่านหนังสือเล่มนี้ นำส่งผลให้ทุกท่านไปสู่ความเข้าใจ เกิดสัมมาทิฐิและสติปัญญาที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้นในเรื่องของกรรมและวิบากกรรม ส่งเสริมผลและอินทรีย์ในการประพฤติปฏิบัติธรรม ให้ได้เข้าถึงมรรคผลนิพพานในปัจจุบันกาลและอนาคตกาลด้วยเทอญฯ

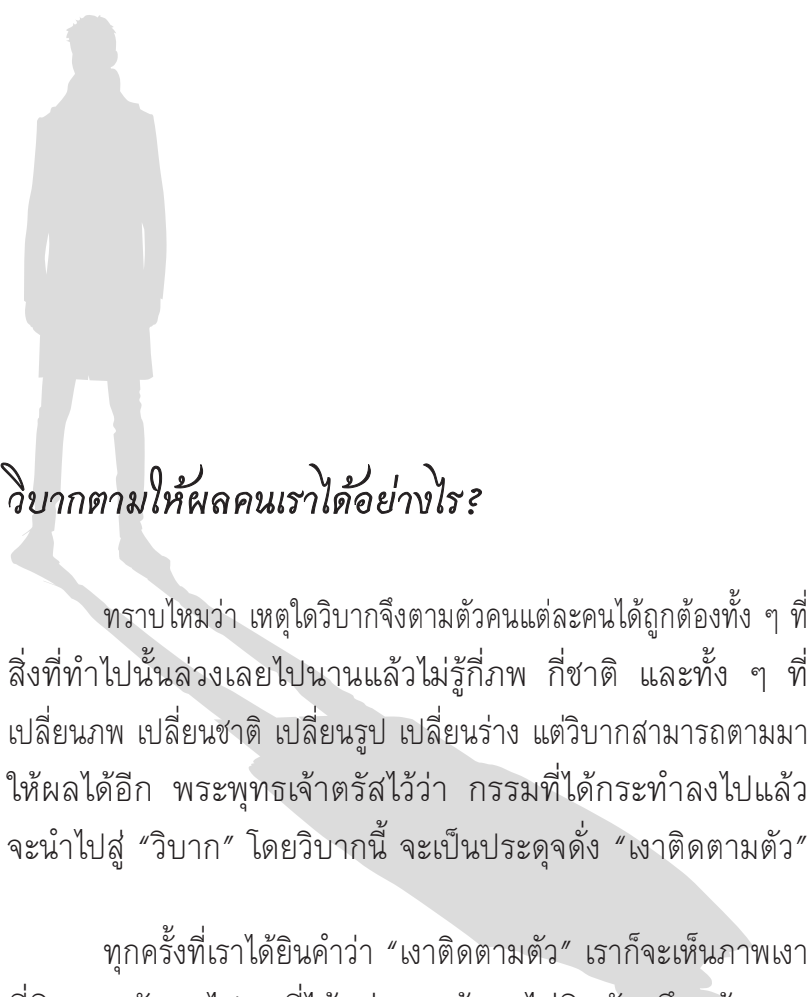
ขอให้ความสุขความเจริญ

คณะผู้จัดทำ

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
๑. วิพากตามให้ผลคนเราได้อย่างไร?	๑
๒. องค์ประกอบของกรรม	๔
๓. การกระทำที่รู้เท่าไม่ถึงการณ์ ถือเป็น “กรรม” หรือไม่?	๘
๔. ผลแห่งกรรมจะเป็นเชื้อแห่งภพหรือไม่?	๑๒
๕. กรรม คือ การกระทำที่เกิดขึ้นในขณะนี้	๑๕
๖. การตัดกรรมในทางพระพุทธศาสนา	๑๙
๗. วิธีปฏิบัติต่อกรรม	๒๒
๘. การละกรรมให้ได้อย่างเด็ดขาด	๒๕
๙. สิ่งที่จะทำให้ลายกิเลสได้	๒๙
๑๐. การดับกรรม	๓๑

๑๑. ขณะที่กำลังขโมยของ ก็กำหนดรู้ว่
กำลังขโมยของอยู่ เช่นนี้ถือเป็นกรรมหรือไม่? ๓๔
๑๒. องค์ลีลาม่าคนเป็นจำนวนมาก
จะได้รับกรรมหนักเพียงใด? ๓๖
๑๓. การจัดเรียงลำดับให้ผลก่อน-หลังของวิบาก ๔๐
๑๔. เวลาเจ็บป่วยกำลังของจิตอ่อนลง
ควรจะทำใจอย่างไร? ๔๔
๑๕. การปฏิบัติตามหลักอนัตตา ๔๗
๑๖. ทุกคนต่างอยู่ด้วยกรรมของตนเอง ๕๐
๑๗. ทางโลกบอกว่า การเกิดเป็นมนุษย์ประเสริฐที่สุด
แต่ทางธรรมบอกว่า การเกิดเป็นทุกข์ ๕๓
๑๘. โลกมนุษย์เป็นศูนย์กลางที่ทุกดวงจิตต้องผ่าน ๕๖
๑๙. อริยมรรคดับการเกิดในภพทั้งปวง ๕๙

วิบากตามให้ผลคนเราได้อย่างไร?

ทราบไหมว่า เหตุใดวิบากจึงตามตัวคนแต่ละคนได้ถูกต้องทั้ง ๆ ที่
สิ่งที่ทำไปนั้นล่องลอยไปนานแล้วไม่รู้ก็ภาพ ก็ชาติ และทั้ง ๆ ที่
เปลี่ยนภพ เปลี่ยนชาติ เปลี่ยนรูป เปลี่ยนร่าง แต่วิบากสามารถตามมา
ให้ผลได้อีก พระพุทธเจ้าตรัสไว้ว่า กรรมที่ได้กระทำลงไปแล้ว
จะนำไปสู่ “วิบาก” โดยวิบากนี้ จะเป็นประดุจดัง “เงาติดตามตัว”

ทุกครั้งที่เราได้ยินคำว่า “เงาติดตามตัว” เราก็มองเห็นภาพเงา
ที่ติดตามตัวเราไปทุกที่ได้อย่างถูกต้อง ไม่ผิดตัว ถึงแม้เราจะ
เปลี่ยนแปลงไปอย่างไรก็ตาม เงาก็จะตามตัวของเรายู่เสมอ
พระพุทธองค์ทรงบอกว่า การติดตามให้ผลของวิบากประดุจดังเงา
ติดตามตัว

ฉะนั้นแล้ว ไม่ว่าเราจะไปเกิดในที่ใด “เงา” ก็คือสิ่งที่เชื่อมโยงตัวเราที่ได้ไปเกิดในภพต่าง ๆ

บุคคลผู้ไม่ไปเกิดแล้วเท่านั้น ที่เงาจะไม่สามารถติดตามไปได้ ไม่มีตัวเกิด ไม่มีจิต-ปฏิสันธิ เงาก็หาตัวเกาะไม่เจอ สุดท้ายเงาก็จะสลายไปเอง แต่หากยังมีจุดของการเกิด คือ การจุติและการปฏิสันธิในภพใดภพหนึ่ง เงาก็สามารถติดตามไปกับบุคคลผู้ที่กระทำความกรรมทุก ๆ ชนิดไว้ได้

ดังนั้น สิ่งที่เรากระทำลงไป ไม่มีทางหายไปไหน แม้สภาวะธรรมจะบอกว่า ทุกสิ่งเกิดแล้วดับก็จริง ตัวเกิดตัวดับก็ให้ดับไป แต่การส่งผลหลังจากการกระทำที่เกิดและดับไปแล้ว จะเหมือน “เงา” แน่นนอน

ถึงแม้การกระทำจะดับไปตอนนั้นแล้ว แต่เงายังคงติดตามตัวอยู่เรื่อยไป โดยกรรมดีจะส่งผลได้ถูกตัวคน กรรมไม่ดีก็จะส่งผลได้ถูกตัวคนเช่นกัน เพราะกรรมคือเงาของจิต เงาของการกระทำ เงาของกรรม คือ “เงากรรม” นั่นเอง

ทั้งนี้ “กรรม” จะเป็นไปในลักษณะของ “พลังกรรม” เรียกว่า “วิบากกรรม” และอีกอันหนึ่ง คือ กรรมที่มีดวงจิตดวงวิญญาณเข้ามากระทำการก่อวนเบียดเบียนในรูปของ “นายเวร”

พวกที่เป็นนายเวร ถือเป็นเงากรรมอันหนึ่ง แต่อยู่ในรูปของ ผู้กระทำความผิด กับพลังกรรมซึ่งไม่มีผู้กระทำความผิด ไม่มีโทษ ไม่มีผู้ที่ เป็นนายเวรคอยก่อวนเอาคืน พลังกรรมนี้จะให้ผลตามกำลังของการกระทำ ที่ได้ทำลงไป

องค์ประกอบของกรรม

ก่อนอื่นเราต้องเข้าใจความหมายของกรรมเสียก่อน

กรรม คือ อะไร?

กรรม คือ การกระทำ

ถามว่าในขณะที่นั่งอยู่ ได้ชื่อว่าเป็นการกระทำหรือไม่?

การกระทำที่ได้ชื่อว่าเป็น “กรรม” ต้องประกอบด้วย “เจตนา”
หากไม่มีเจตนาไม่ถือว่าเป็น “กรรม” เป็นเพียงแต่ “กิริยา”

การนั่งเพราะมีเหตุให้ต้องนั่ง ถือว่ามีเจตนาหรือไม่?

ถือว่ามีเจตนา เพราะก่อนที่จะนั่ง ต้องคิดมาก่อนว่าจะนั่ง หรือต้องมีเจตนามาก่อนว่าจะนั่ง แต่หลังจากที่นั่งลงแล้วถือว่าเลยเจตนาไปแล้ว เราจึงไม่รู้สึกรู้สีกว่ามีเจตนา คือ ตั้งเจตนาก่อนที่จะมานั่ง ถ้าไม่มีเจตนา ก็จะไม่ได้นั่ง ทุกอย่างประกอบด้วยเจตนาหมด มีจำพวกเดียวที่ถึงจะมีเจตนาแต่ไม่ได้ถือว่าเป็นเจตนา เรียกเจตนาอันนั้นว่าเป็นกิริยา คือ “พระอรหันต์” ฉะนั้น พระพุทธเจ้าและพระอรหันต์แม้จะเจตนา แต่ก็ไม่ใช่เจตนา เป็นแต่เพียงกิริยาเท่านั้น

พระอาจารย์เคยเปรียบเทียบกับน้ำดื่มในขวดนี้ ถ้าเป็นความคิดของปุถุชน จะประกอบด้วยเจตนาเหมือนกับน้ำที่เต็มขวด ให้ผลเต็มที่ในขณะแห่งเจตนาอันนั้น หนึ่งความคิดนั้นผลตอบสนองที่จะกลับมาถึงตนเป็นเงาติดตามตัว หรือพูดง่าย ๆ ว่า จะได้รับผลกรรมอย่างเต็มที่

ถ้าเป็นพระโสดาบัน ผลกรรมแห่งเจตนาของท่านเหมือนกับ
น้ำที่ไม่เต็มขวด จะพร่องลงมา แรงเจตนาจะส่งผลไปยังภพชาติไม่เกิน
๗ ชาติ คือ จะพบสุขพบทุกข์ภายในไม่เกิน ๗ ชาติเท่านั้น

ถ้าเป็นพระสกทาคามีเปรียบเหมือนกับน้ำครึ่งขวด จะส่งผล
ให้เป็นไปในภพด้วยแรงเจตนาอีกไม่เกิน ๑ ชาติ ๑ ภพ

ส่วนพระอนาคามีเปรียบดั่งน้ำค่อนลงมา แรงเจตนาทั้ง
ทางกาย วาจาและใจของท่านอ่อน หมายถึงท่านจะเจตนาเต็มที่
เท่าไรก็ตาม แต่กำลังหรือแรงของเจตนาอ่อนลง ๆ ส่งผลให้ไปได้
ที่ชั้นสุทธาวาส

สำหรับพระอรหันต์เปรียบเหมือนขวดน้ำเปล่า ไม่มีน้ำในขวด
เหลืออยู่เลย ถึงแม้ท่านจะเจตนาเพียงใดก็ตาม หรือเจตนาเต็มที่
เท่าไรก็ตาม ถ้าใครจนหน้าดำหน้าแดงแค่ไหนก็ตาม คือ เจตนา
มีอยู่ แต่กำลังของเจตนาไม่มี กำลังของเจตนาที่จะส่งผลไม่มี

ดังนั้น การนั่งของเราถือว่า มีเจตนาแน่นอน แม้จะไม่เจตนาอย่างแรงกล้า ก็เป็นเจตนาอย่างอ่อน ๆ เพราะเหมือนกับน้ำเต็มขวด จะให้ไม่มีเจตนา นั้นเป็นไปได้ แต่ที่พระพุทธเจ้าทรงบอกว่า “กรรม คือ ความตั้งใจอย่างแรงกล้า” หมายถึงมีเจตนาอย่างแรงกล้า ถือว่าเป็น “กรรม” ในความหมายนั้นทุกๆ ขณะ ไม่มีขณะใดเลย ที่ไม่มีเจตนา แม้จะอยู่นิ่งก็เจตนา

พระองค์ทรงบอกว่า “เจตนาหิ ภิกฺขเว กมฺมํ วทานิ” เจตนาเป็นตัวกรรม ที่จริงแล้วเจตนาเป็นตัวควบคุมทุกอย่าง ไม่ว่าจะเป็นการให้ทาน รักษาศีล ทำสมาธิ เจริญปัญญา ล้วนอาศัยเจตนาทั้งสิ้น

การกระทำที่รู้เท่าไม่ถึงการณ์ ถือเป็น ‘กรรม’ หรือไม่?

การกระทำทุกอย่าง ตัดสินความผิดที่เป็นความผิด ที่บอกว่าไม่เจตนา แต่ทำไปเพราะรู้เท่าไม่ถึงการณ์นั้น ถือว่า มีเจตนาอ่อน ๆ อยู่ จนนำไปสู่การกระทำที่เป็นความผิดขึ้น

คำว่า “กรรม” และ “เจตนา” นั้น เป็นเรื่องของกรกระทำที่เป็นอยู่ในขณะนี้ ไม่ใช่การกระทำที่ล่วงไปแล้ว และไม่ใช่การกระทำที่กำลังจะเกิดขึ้น เพราะสิ่งที่กระทำลงไปแล้ว ดับไปแล้ว ได้ชื่อว่า “วิบาก” เป็นวิบากที่เราจะได้รับผล เช่น สิ่งที่ทำในช่วงเช้าที่ผ่านมา ไม่ได้ถือว่าเป็นกรรม ณ ขณะนี้ เพราะสิ่งนั้นผ่านไปแล้ว ล่วงไปแล้ว ดับไปแล้ว เช่นเดียวกับสิ่งที่ผ่านไปเมื่อ ๕ นาทีที่ผ่านมา ถือเป็นวิบากไม่ใช่กรรม

สิ่งที่จะทำในอีก ๑ ชั่วโมงข้างหน้า ถือเป็นกรรมหรือไม่?

คำตอบ คือ ไม่เป็นกรรม เพราะยังไม่มีผู้กระทำ แต่ขณะที่ทุกคนกำลังฟังพระอาจารย์เทศน์อยู่นี้ ได้ยินพระอาจารย์พูดอยู่นี้ อันนี้แหละถือว่าเป็นกรรม

กรรม คือ สิ่งที่กำลังเกิดขึ้นขณะนี้ กำลังเป็นขณะนี้ นี่คือการกรรม กรรมอยู่ตรงนี้

ดังนั้น กรรม คือ สิ่งที่กำลังทำในเวลานี้ ขณะนี้ และต้องมีเจตนารองรับอยู่จึงจะเป็นกรรมได้ หากไม่มีเจตนารองรับ ก็ถือว่าไม่ใช่กรรม

บางคนบอกว่า ค้นหาในจิตแล้วไม่เห็นมีเจตนาเลย ไม่เห็นอาการของเจตนาที่จะกระทำ ไม่เหมือนกับการที่จงใจครุ่นคิด หรือใคร่ครวญที่จะทำอะไรบางอย่างซึ่งจะเห็นว่า มีแรงเจตนาจริง เรื่องนี้ขอให้เข้าใจว่า เรื่องบางเรื่องเป็นเจตนาโดยอัตโนมัติ แม้แต่กระพริบตาครั้งหนึ่งก็ถือเป็นเจตนาของเรา แต่เราไม่รู้ว่า นั่นคือการเจตนา หรือแม้การหายใจอยู่ในขณะนี้ ก็ถือเป็นเจตนาโดยที่เราไม่รู้ว่า นั่นคือเจตนา

กรรมมีอยู่ ๓ ประเภท ประกอบด้วยเจตนาในด้านดี เรียกว่า “กุศลกรรม” เจตนาในด้านไม่ดีเรียกว่า “อกุศลกรรม” เจตนาแบบเฉย ๆ กลาง ๆ เหมือนไม่เจตนาอะไรเลย เราเรียกว่า “อัพยากตกรรม” คือ เหมือนกับไม่เจตนาแต่ก็คือเจตนา

ฉะนั้น กรรมจึงไม่ใช่สิ่งที่ทำไปแล้ว และไม่ใช่สิ่งที่จะทำต่อไป แต่คือสิ่งที่กำลังเป็นอยู่ในขณะนี้ซึ่งประกอบด้วยเจตนา

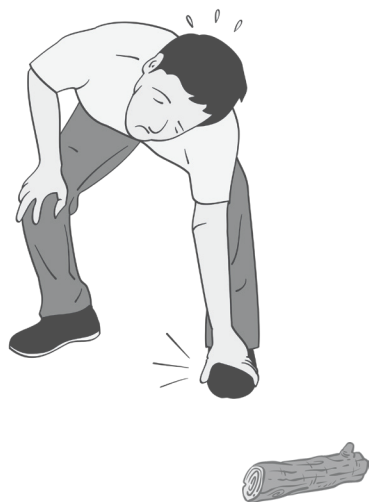
หากขับรถไปตามถนน มีคนวิ่งตัดหน้า เบรกไม่ทันจึงชนเขาจนเสียชีวิต แบบนี้จะถือว่าเป็นกรรมหรือไม่?

คำตอบ คือ เป็นอัพยากตกรรม (เจตนาขับรถไม่ได้เจตนาทำร้ายใคร) เป็นกรรมที่ไม่ได้เป็นอกุศลเพราะไม่มีเจตนาที่จะฆ่า

แต่หากมีความตั้งใจว่า ขับรถออกไปนี้จะต้องชนคนให้ตาย เช่นนี้ถือว่าเป็นอกุศลกรรม เพราะมีเจตนาที่จะฆ่า ซึ่งทุก ๆ ขณะที่ขับรถไป บาปเกิดขึ้นทุก ๆ ลมหายใจทั้ง ๆ ที่ยังไม่ได้ชนใคร ครั้นเมื่อเจอคนที่อยากชนก็พุ่งชนทันที หากบังเอิญว่าบุคคลนั้นกระโดดหลบได้ทัน ไม่ถูกชน เช่นนี้ก็ถือว่าเป็นกรรม เพราะมีเจตนา และบาปก็ยิ่งเกิดแม้ว่าอีกฝ่ายหนึ่งจะไม่ถูกรถชนก็ตาม ทั้งนี้ หากบุคคลนั้นถูกชนจริงจนเสียชีวิต อันนี้ยิ่งหนักเลย

หากขับรถไปชนผู้อื่นโดยผู้ขับไม่มีเจตนา จะถือว่าเป็นวิบาก
ของทั้งสองฝ่ายไหม?

ข้อนี้ถือเป็นวิบากโดยเป็นอัพยากตกรรม ซึ่งอัพยากตกรรมนี้
จะส่งผลให้ถูกทำร้ายโดยไม่มีใครเจตนา เช่น เขาจะขว้างไม้ทิ้ง แต่
ไม้นั้นปลิวมาถูกเรา คือ เขาไม่มีเจตนาจะขว้างใคร แต่เมื่อขว้างแล้ว
ไม้นั้นกระเด็นมาโดนเรา เป็นต้น ดังนั้น อัพยากตกรรมจึงถือว่าเป็น
มีพลังในการส่งผลกับเราอยู่บ้าง

ผลแห่งกรรม (วิบาก) จะเป็นเชื้อแห่งภพหรือไม่?

ผลแห่งกรรม (วิบาก) ไม่สามารถเป็นเชื้อแห่งภพได้ เป็นเพียงแค่ให้เสวยผลเมื่อได้บังเกิดขึ้นสู่ภพแล้ว เชื้อแห่งภพมีแต่ “ตัณหา” เท่านั้น

บางคนถามว่า หากเป็นเช่นนั้น เวลาใกล้จุติ ทำไมกรรมที่เคยทำถึงมาเป็นคติณimitล้อมรอบจิต ไม่ใช่ผลแห่งกรรมที่เป็นตัวดึงดูดให้ไปสู่ภพพรอกหรือ กลับเป็นตัณหาได้อย่างไร?

ถามว่า หากจิตดวงนั้นไม่มีตัณหา มันจะมีคติณimitอยู่ จะเกิดได้หรือไม่?

คำตอบ คือ เกิดไม่ได้

พระพุทธเจ้าทรงบอกว่า กรรมทั้งหมด คือ พินา (พินดิน) วิทยญาณเปรียบเสมือนเมล็ดพันธุ์ ตัณหาเปรียบเสมือนยางเหนียวในเมล็ดพันธุ์

หากมีพินดิน มีเมล็ดพันธุ์ แต่ไม่มียางเหนียวในเมล็ดพันธุ์ เมล็ดพันธุ์จะงอกได้ไหม?

คำตอบ คือ งอกไม่ได้

ฉะนั้น ปัจจัยของการเกิดต้องพร้อมมูลกัน ตัวที่เป็นเชื้อในการเกิด คือ ตัณหา แต่กรรมคือปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เกิดซึ่งเปรียบตั่งพินดิน วิทยญาณเปรียบเหมือนเมล็ดพันธุ์ ตัณหาคือยางเหนียว ดังนั้น วิทยญาณจึงไม่ใช่จิตโดยประการทั้งปวง เพราะเปรียบตั่งเมล็ดพันธุ์ เวลาต้นไม้มักจะแตกใบ จำเป็นต้องทิ้งเปลือกก่อน พร้อมทั้งหยั่งรากลงสู่พื้นดิน แล้วแตกงอกใบใหม่ เปลือกนอกจะต้องทิ้งออก จากเมล็ดเดิมเหลือแต่ยางเหนียว คือ พวกอาหารต่าง ๆ ที่เป็นเชื้อของการสูก่พ เรียกว่า การหยั่งรากลงสู่พื้นเพื่อก่อเกิดใหม่ พินดินก็อำนวยความสะดวกให้ต้นไม้งเจริญเติบโต

พื้นดินดี (กรรมดีให้ผล) ต้นไม้ก็เติบโตดี พื้นดินไม่ดี แต่ก
ระแหง ต้นไม้ก็เติบโตแบบแคระแกร็น ไม่เจริญงอกงาม นั่นคือ
กรรมเป็นพื้หนา ถือเป็นปัจจัยเกื้อกูลให้เติบโตในภาพ แต่ไม่ใช่
ตัวหลักที่เป็นเชื้อแห่งภาพ

กรรม คือ การกระทำที่เกิดขึ้นในขณะนี้

ถามว่า จะทำอย่างไรต่อกรรม?

เมื่อเราทราบแล้วว่า กรรมไม่ใช่สิ่งที่กระทำลงไปแล้ว และไม่ใช่สิ่งที่เราจะกระทำต่อไปข้างหน้า แต่คือสิ่งที่กำลังเกิดขึ้นในขณะนี้ จะรู้ตัวก็ตาม ไม่รู้ตัวก็ตามว่า นั่นคือกรรม ก็ถือว่าเป็นกรรมแล้ว โดยกรรมเป็นสิ่งที่ไม่เที่ยง เกิดขึ้นแล้ว และดับลงแล้ว หมุนอยู่อย่างนี้ ผู้ที่เห็นสภาวะเช่นนี้จะสามารถดับกรรมได้

หากเรามีวิชา คือ รู้ในการเกิดและการดับของกรรม ก็จะไม่มีต้นเหตุแทรก แต่ทุกคนที่มีวิชา ไม่ว่าจะกระทำความกรรมใด ล้วนแต่ประกอบด้วยต้นเหตุ หมายถึงว่า ปุถุชนนั้นเมื่อกระทำความใด

ก็ตาม ย่อมประกอบทั้งตัณหา ทั้งกรรม และทั้งวิบากรวมอยู่ในนั้น
จริง ๆ แล้วจะเป็นตัณหาหรือไม่เป็นก็ตาม ล้วนมาจากอวิชชา

พระอริยเจ้าทั้งหลายท่านรู้ท่านทราบเรื่องของกรรม ท่าน
ก้าวล่วงไปหมดแล้ว

เพราะอะไรทราบไหม?

ก็เพราะท่านมีวิชา ท่านเข้าใจในเรื่องของกรรมว่า คือ
สภาพที่เกิดขึ้นแล้วดับลงไปในขณะที่นั้น

บางคนจดจำสิ่งที่กระทำล่วงไปแล้ว ทำผ่านไปนานแล้ว
จดจำกรรมที่ไม่ดีต่าง ๆ นานา แล้วนำมาย้ำกับตนเองว่า ได้
ทำกรรมนั้น ๆ มา เช่นนี้ถือว่า สร้างกรรมใหม่ให้เกิดขึ้น ณ ขณะนั้น

แต่ที่จริงแล้ว กรรมนั้นได้ล่องไป ดับไป หดไปทุก ๆ ขณะ
เกิดขึ้นมาแล้วก็ดับไป เกิดขึ้นมาแล้วก็ดับไป กรรมก็อยู่ในภาวะนี้
คือ เกิดแล้วดับ กรรมไม่ใช่สิ่งที่มีอยู่โดยตายตัว จำไว้ว่า ทุก ๆ
สรรพสิ่งไม่มีอะไรตั้งอยู่โดยตายตัว แม้แต่กรรมเองก็ไม่ได้มีอยู่
โดยตายตัว เกิดแล้วก็ดับไป เกิดแล้วก็หดไป

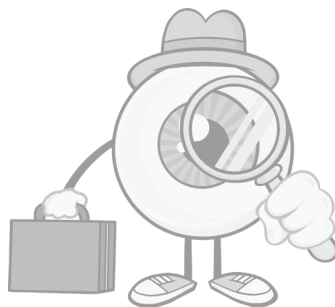
เพราะฉะนั้น ถ้าจะพูดถึงกรรม ให้เข้าใจว่า หมายถึงการ
พูดถึงสิ่งที่เกิดขึ้น ณ ขณะนี้ ไม่ใช่สิ่งที่ล่องไปแล้ว สิ่งทีล่องไปแล้ว
ไม่ใช่กรรม สิ่งที่ยังไม่เกิดขึ้นก็ไม่ใช่กรรม หรือกำลังจะกระทำอยู่
แต่ยังไม่ได้ทำ ก็ไม่ตัดสินว่าเป็นกรรม กรรมคือสิ่งที่เป็นอย่างขณะนี้

บางคนบอกว่า ก่อนใกล้จะตาย จิตไปนึกถึงสิ่งที่ผ่าน
ล่องไปแล้ว ถ้าสิ่งที่ล่องไปแล้วไม่ใช่กรรม จิตที่ไปนึกถึงสิ่งที่ล่องไปแล้ว
ทำไมยังสามารถนำสู่สภาพได้

ขอถามว่า ตอนนี้นึกนั้น นึกในขณะปัจจุบันหรือนึกในขณะอดีต ขณะที่นึกนั้นเป็นปัจจุบันใช่ไหม ฉะนั้น ปัจจุบันกรรมต่างหากที่ให้ผล ไม่ใช่อดีตให้ผล ถ้าไม่นึกถึงก็คือไม่เป็นปัจจุบัน ซึ่งก็จะไม่ให้ผล กรรมก็ดับไปโดยลำดับ

พระพุทธเจ้าทรงบอกว่า บุคคลผู้เห็นการดับอันถูกต้อง วิมุตติ คือ เห็นการดับเช่นนี้อย่างชัดเจนก็จะพ้นจากกรรม นี่เป็นคำตรัสตายตัวว่า การเห็นการดับเช่นนี้ คือ การดับกรรม นี่คือการดับกรรมทางพระพุทธศาสนา

การตัดกรรมในทางพระพุทธศาสนา

การนำเรื่องที่เกิดขึ้นในอดีตมาคิดใหม่ ถือเป็นกรรมในปัจจุบัน หรือแม้แต่คิดว่า จะทำอะไรในอนาคต นั่นก็คือการคิดในปัจจุบัน คือ คิดที่จะทำอะไรบางอย่าง การคิดนั้นจึงเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นในปัจจุบันนั้น เช่น ภิกษุอาพาธรูปหนึ่งคิดอยู่ว่า อยากจะครองจีวรผืนใหม่ พี่สาวตัดจีวรให้ใหม่ ชักตากไว้ยังไม่ทันแห้ง ภิกษุรูปนั้นนอนอยู่บนเตียงมองจีวรที่ตากไว้ พร้อมกับคิดว่า ตนเองใช้จีวรเก่ามานาน อยากใช้จีวรใหม่บ้าง เมื่ออาพาธกำเริบขึ้น คิดอยากจะใช้จีวร

ถามว่า ขณะที่คิดเป็นปัจจุบันใช่หรือไม่?

ใช่จิรวรเป็นอนาคตใช่ไหม?

เมื่อตายไปในขณะนั้น ไม่ใช่กรรมในอนาคตที่ให้ผล เพราะอนาคตยังไม่เกิดกรรม ปัจจุบันต่างหากที่กำลังให้ผล เป็นตัวส่งผลให้ไปเกิดเป็นเส้นเกาะจิรวร

ผู้รู้รู้ขณะปัจจุบันทัน เห็นขณะแห่งจิตที่กำลังคิดประกอบไปด้วยเจตนาทั้งหมดว่าเป็นกรรม ก็กำหนดดูการเกิดขึ้นและการดับไปของกรรม ให้บอกกับตัวเองว่า นี่กรรมกำลังเกิดขึ้น นี่กรรมกำลังดับไป ให้คิดเช่นนี้เรื่อย ๆ จะทำให้อยู่เหนือกรรม เมื่อไม่มีเจตนาอยู่ในนั้น ไม่มีตัณหาอยู่ในนั้น จึงไม่นำสู่ภพชาติ

หลักการและวิธีออกจากกรรมทางพุทธศาสนาที่พระพุทธเจ้าทรงสอนไว้ คือ ให้ตัดกรรมแบบนี้ พระพุทธเจ้าจึงทรงให้เรากำหนดรู้ อยู่ตลอดเวลาเพื่อให้เกิดสติ

หากกำหนดรู้จริง ๆ จะเห็นการดับของทุก ๆ สภาวะที่ตกอยู่ภายใต้ความไม่เที่ยง ความไม่คงที่ และความแตกสลาย อยู่ภายในตัวเอง

แต่เพราะความไม่เข้าใจในกฎเกณฑ์นี้ เราจึงยึดจับสิ่งที่ทำ
ล่องไปแล้ว หรือสิ่งที่กำลังทำอยู่ในขณะนี้ว่าเป็นกรรม ถือทุกอย่าง
เป็นกรรมไปหมด จึงเกิดเป็นกรรมจริง ๆ ตามความเข้าใจของเรา
อย่างนั้น คือ เป็นกรรมตามความคิดความเข้าใจของเราเอง เช่น
บางคนเขาไม่ได้มีใจที่จะรังเกียจเรา แต่เราเองคิดว่า คน ๆ นั้นเขา
รังเกียจเราแน่ ๆ เขาไม่ชอบใจเราแน่ ๆ คิดมากเข้า ๆ ๆ ๆ กลายเป็น
อารมณ์บีบคั้นจิตใจตัวเอง สร้างกรรมขึ้นมาเองด้วยไปเข้าใจว่า
บุคคลอื่นเขารังเกียจเราแบบนั้นแบบนี้ เมื่อคิดเช่นนั้นเนื่อง ๆ ก็เลย
เป็นจริง คิดอันไหน (สิ่งใด) ก็เป็นอันนั้น (สิ่งนั้น)

ฉะนั้น หากความคิดอยู่บนพื้นฐานของความจริง ความคิดนั้น
ก็จะดับกรรมทั้งปวงได้ ความจริงก็คือการรู้เรื่องของกรรมจริง ๆ
นั่นแหละ

วิธีปฏิบัติต่อกรรม

คำถามที่ว่า “จะปฏิบัติต่อกรรมอย่างไร?” ตอนนี้อยู่หรือยังว่า จะต้องปฏิบัติอย่างไร?

ก็ต้องกำหนดรู้แค่นั้นแหละ ไม่ต้องมานั่งเสียอกเสียใจว่า เราทำกรรมอันนั้นมา ทำกรรมอันนั้นมา การเสียอกเสียใจในเรื่องที่ผ่านไปแล้ว เท่ากับเรากำลังสร้างกรรมใหม่ขึ้นมา

ถ้าหากไม่มีผู้ตรัสรู้หลักการนี้ จะมีคนพ้นจากกรรมได้ไหม? ไม่ได้หรอก พระพุทธเจ้าตรัสรู้เรื่องนี้ จึงทำให้มีคนที่พ้นจากกรรมได้ ถือเป็นสิ่งที่ประเสริฐมากสำหรับพวกเรา ถือเป็นความหวังของบุคคลผู้ต้องการหาทางออก

สมมติว่าเราถูกทำนายเอาไว้ว่า วิกฤตกรรมกำลังจะมาถึง จะต้องประสบกับความเดือดร้อน ต้องไปแก้กรรม ถามว่า การแก้กรรม ดังที่ว่านั้น เป็นการดับกรรมหรือสร้างกรรมใหม่

แน่นอนว่า คำตอบก็คือ เป็นการสร้างกรรมใหม่โดยไม่รู้ตัว สร้างภาพชาติขึ้นมาให้ตัวเองต้องเวียนว่ายต่อไปอีก ซึ่งหากเรารู้ความจริงว่า สิ่งทีล่องไปแล้วก็ล่องไป สิ่งใดดับไปแล้วก็ดับไป เช่นนี้ จะสามารถดับความเศร้าหมองของใจในอกุศลกรรมได้ จิตจะเกิดความผ่องใสด้วยกุศลธรรม คือ ดับอกุศลและเพิ่มกุศล

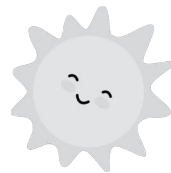
หากเราเห็นกุศลธรรมที่เกิดขึ้นว่า นี่คือการมอันหนึ่ง และ กุศลอันได้แก่ กุศลสังขาร อกุศลสังขาร ยังส่งให้เป็นไปในภาพ กุศลสังขารก็เป็นของไม่เที่ยง เป็นของไม่คงทนถาวร เป็นสิ่งที่ต้อง สลายตัว เมื่อกำหนดรู้ได้เช่นนี้ กรรมที่จะส่งผลมาหาตัวเรา ก็ถูก คลายออกด้วยอำนาจของความรู้ที่เรากำหนดรู้

นี่คืออานุภาพของพุทธะ

นี่คือพุทธธานุภาพอย่างแท้จริง

นี่คืออานุภาพแห่งความรู้ที่แท้จริง

นี่คือการรู้จักสิ่งนั้นจริง ๆ โดยความเป็นจริง

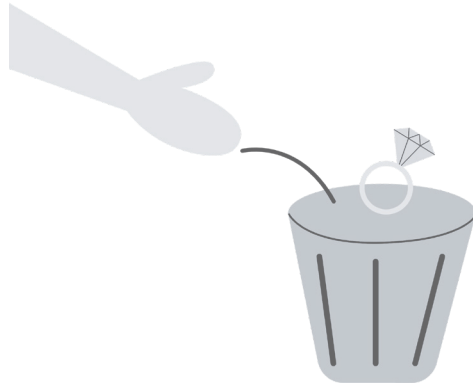
ทั้งหมดก็มีเพียงเท่านี้ ไม่มีอดีต ไม่มีอนาคต ไม่มีการสืบต่อ
มีอยู่แค่ตรงนั้น ขณะนั้นกรรมจึงเป็นเพียงเรื่องของสิ่งที่เกิดขึ้น
ณ ขณะนั้นเท่านั้น เกิดขึ้นและดับไป

แล้วเราจะเอาอะไรกับกรรมล่ะ?

เอาอะไรก็ได้ใช่ไหม? เพราะไม่รู้ว่าจะเอาอะไรไม่ได้ เรา
จึงไปเอามา นี่กว่าเป็น นี่กว่ามี นี่กว่ากรรมมีอย่างตายตัว

นั่นคือความหลงผิด!

การละกรรมให้ได้อย่างเด็ดขาด

เมื่อต้องการละกรรมให้ได้อย่างเด็ดขาด จะต้องเข้าไปเห็น
“พระนิพพาน” พระนิพพานจะดับเจตนาทั้งปวง โดย

พระโสดาบันจะดับเจตนาในภพที่ ๘

พระสกิทาคามีจะดับเจตนาในภพที่ ๒

พระอนาคามีจะดับเจตนาในภพทั้งหมด

พระอรหันต์ดับเจตนาในภพทั้งปวง ฉะนั้น สิ่งที่พระอรหันต์
ท่านทำ ไม่ว่าจะเป็น กิน ดื่ม ทำ พูด คิด กิริยาต่าง ๆ นานา
จึงพ้นจากกรรมแล้ว

พระโสดาบันที่กลับมาเกิดเพียงชาติเดียวมีหรือไม่?

คำตอบ คือ มี โดยพระโสดาบันที่จะกลับมาเกิดอีกเพียงชาติเดียวจะต้องเป็นผู้ที่มีอินทรีย์แก่กล้าเรียกว่า “เอกะพีซี” คือดับเจตนาอันที่จะส่งผลไปสู่ภพ ด้วยความเพียร คือ เห็นอริยสัจ เห็นอาการแห่งการเกิด-การดับถึขึ้น ๆ ๆ ๆ จนเข้าไปล้างความเห็นผิดที่ยึดจับกรรมที่ละเอียดยังบางอย่าง เช่น สิ่งที่เขาบรรลุลถึง คือโสดาบันนั้น การบรรลุลถึงก็จะอำนวยความสะดวกให้เกิดเป็นองค์คุณ คือ โสดาบัน การยินดีในองค์คุณที่ตนเองได้เป็นโสดาบัน ถือเป็นการใหม่ที่สร้างขึ้นในขณะนั้น แต่เขาไม่รู้ตัว จึงต้องยึดถือผลแห่งองค์คุณในความเป็นโสดาบันนั้นสืบต่อไปแต่ไม่เกินภพที่ ๗

หากเริ่มรู้ว่า การยึดผลของความเป็นโสดาบันนี้เป็นกรรมใหม่ที่ตนเองสร้างขึ้น เขาก็จะทำความเพียรกำหนดรู้ว่า “นี่คือทุกข์” เพราะยังยึดถืออยู่ ยังเป็นการสร้างกรรมใหม่อยู่ แม้จะเป็นกรรมในอริยมรรคก็ตาม

การกำหนด นี่คือทุกข์ นี่คือเหตุให้เกิดทุกข์ นี่คือความดับไปแห่งทุกข์ การกำหนดนี้จะเข้าไปลดทอนการยึดจับ ลดทอนไปเรื่อย ๆ บางลงไปเรื่อย ๆ เหลือไม่เกิน ๓ ชาติ เรียกว่า “โกลังโกละ” ส่วนเหลือ ๑ ชาติเรียกว่า “เอกะพีซี” คือ เบบางมากเทียบเท่ากับ สกิทาคามี เบบางจริง ๆ ซึ่งจะต้องเป็นผู้มีความเพียร มีสติ ปัญญา รู้เท่าทัน

“สติปัญญารู้เท่าทัน” ดังกล่าวนี มาจากไหน?

ก็ด้วยการอบรมกัน สอนกันนี่แหละ เมื่อพระอาจารย์พูดให้ฟัง ก็เริ่มจะเข้าใจใช่ไหม เพราะจิตเริ่มได้รับการอบรม พอจิตได้รับการอบรม เริ่มรู้ เริ่มเห็น จึงเอาไปทำต่อ ไม่ใช่รู้เห็น ณ ขณะนี้เท่านั้น

พระพุทเจ้าไม่ได้ทรงบอกให้รู้เพียงครั้งเดียว พระองค์มีแต่ทรงบอกว่า ให้รู้แล้วรู้อีก ทำแล้วทำอีก กระทำให้มาก เจริญให้มาก ส่วนใหญ่ไม่ได้ทำให้มากกันหรอก พวกเรามักจะบอกว่าตอนนี้รู้ แต่ตอนต่อไปทำไมไม่รู้ ก็เลยมองงวยกันไป รู้ ไม่รู้ รู้ ไม่รู้ ซึ่งเป็นไปไม่ได้เมื่อรู้แล้ว ต้องรู้ต่อไป รู้แล้วรู้อีก

หากจะบอกว่าลื้ม การลื้มก็เป็นกรรมใหม่ที่สร้างขึ้นมา หากพยายามที่จะจำ ความพยายามจำก็ถือเป็นกรรมใหม่ ส่วนการหลุดขึ้นมาถือเป็นความรู้ เพราะเราไม่ได้สร้างเจตนาในกรรมนั้น เรารู้ต่อไป ถ้าลื้มอีกก็เป็นกรรมใหม่อีก ถ้าตั้งใจที่จะจำก็เป็นกรรมใหม่อีก

มีบางคนถามว่า ทำไมเวลาฟังพระอาจารย์สอนก็เข้าใจดี แต่พอกลับถึงบ้านก็ลื้มสิ่งที่พระอาจารย์สอนไปเสีย

เรื่องนี้ให้เข้าใจว่า การลืมแบบนี้เรียกว่า สติหลงลืม จริงๆ สติจะไม่หลงลืม สติจะเป็นตัวหนองเหนียวสภาวะนั้นไว้ ไม่ให้หลงลืม หากหลงลืมก็แสดงว่า สติไม่เจริญขึ้น เกิดความรู้แล้ว แต่ไม่เจริญ สติในสิ่งที่รู้

ทั้งนี้ จะมีบางสิ่งบางอารมณ์ที่อยู่ในขอบข่ายของเจตนา กับเหนือเจตนา ที่อยู่ในเจตนา คือ สิ่งที่เราคิด นี่ก็ ควบคุมสั่งการได้ แต่ถ้าอยู่เหนือเจตนา คือ คิด นี่ก็ สั่งการไม่ได้ เกิดขึ้นเอง ดับลงไปเอง มาเอง ไปเอง อารมณ์ทั้งหลายทั้งปวงจะมีอยู่เพียงเท่านี้ คือ อยู่ในเจตนา กับอยู่นอกเหนือเจตนา

การที่ความคิดหรืออารมณ์ผุดขึ้นมาเอง ถือว่าอยู่เหนือเจตนา คือ ไม่ได้เจตนา ถ้าไม่เจตนา ก็ไม่มีกรรม

สิ่งที่อยู่เหนือเจตนามีอยู่สองประเภท ประเภทที่เป็นกิเลสอันหนึ่ง กับประเภทที่เป็นมรรคเป็นผลอีกอันหนึ่ง มรรค ๘ จึงมีหน้าที่แก้ไขกิเลสที่อยู่เหนือเจตนา นั้น กุศลจิตถือเป็นเจตนา เพื่อแก้อกุศล

สิ่งที่จะทำให้เกลได้

สิ่งที่จะแก้กิเลส คือ มรรค เราจึงจะต้องสร้างมรรคขึ้นมา เป็นมรรคที่อยู่เหนือเจตนา มรรคที่อยู่เหนือเจตนา คือ มรรคจิตที่ทำงานในการหยั่งทราบด้วยญาณทัสสนะ มรรคจิตอาศัยญาณทัสสนะ (ความรู้ความเห็นตามความเป็นจริง) ด้วยการกำหนดรู้ว่า นี่ทุกข์ นี่เหตุให้เกิดทุกข์ นี่ความดับไปของทุกข์ นี่ทางปฏิบัติให้ถึงความดับทุกข์ กำหนดรู้บ่อย ๆ

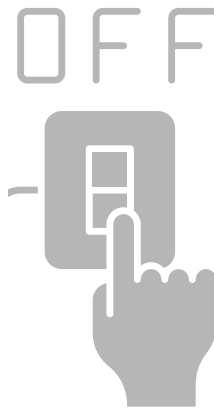
การกำหนดนี้เป็นเจตนา แต่เมื่อกำหนดจนเกิดเป็นผลขึ้นมาแล้ว ถือว่าเป็นสิ่งที่เหนือเจตนา ซึ่งจะ去做ลายล้างสิ่งที่เหนือเจตนาเอง สิ่งที่อยู่เหนือเจตนา กับ สิ่งที่อยู่เหนือเจตนา จะทำลายล้างกันไม่ได้ ฉะนั้น กิเลสจะเอาเจตนาเข้าไปทำลายไม่ได้ เพราะกิเลสเป็นสิ่งที่อยู่เหนือเจตนา

นั่นหมายถึงอารมณ์ใดก็ตามที่ประกอบไปด้วยกิเลส เราไม่มีหน้าที่ในการเข้าไปละกิเลสนั้น หน้าที่ของเรา คือ เจริญมรรคเพียงอย่างเดียวเท่านั้น เจริญมรรคด้วยการตั้งเจตนา จนกว่าเจตนาที่เป็นมรรคนั้นจะเป็นมรรคที่อยู่เหนือเจตนา (ญาณทัสสนะ) ที่จะเข้าไปทำลายกิเลสเอง

เรื่องราวนี้เราต้องฟังแล้วฟังอีก ฟังซ้ำแล้วซ้ำอีกจนกว่าจะไม่หลงลืม นั่นหมายถึงสติเริ่มดีขึ้น จดจำสภาวะธรรมนั้นได้ และนำสภาวะธรรมนั้นไปใช้ได้ติดต่อนั่นเองกันไปทุกขณะ เรียกว่า มีสติ มีสัมปชัญญะ ไม่หลงลืม พระพุทธเจ้าทรงสอนว่า บุคคลผู้มีสติไม่หลงลืมเป็นสัมปชัญญะเช่นนี้ ย่อมสามารถเข้าถึงธรรมอันเป็นที่บรรลุความสิ้นทุกข์ได้

ที่นี้ก็ต้องไปโทษเวรโทษกรรมที่ไหน โทษไม่ได้แล้ว หากถามว่า วิชากรรมมีไหม คำตอบ คือ “มี” มีโทษอันเกิดจากการกระทำ ถ้าเรารู้ตัวทันทีขณะนี้ รู้ความเกิดและความดับ รู้ความเลื่อมความสิ้นของกรรม ก็สามารถเข้าถึงวิมุตติได้

การดับกรรม

พระพุทธองค์ทรงบอกว่า การที่เรารู้ความดับ คือ ปฏิบัติต่อกรรมด้วยการเห็น รู้และเข้าใจ “กรรม” ที่เป็นอยู่ว่า กำลังดับไป ล่วงไป รู้ว่า สิ่งที่เราทำมาแล้วทั้งหมดเกิดและดับ เกิดและดับในขณะนี้เท่านั้น นี่แหละ คือ “นิโรธ” อันถูกต้องวิมุตติแล้ว ทำจิตของตนเองให้พ้นจากเรื่องราวที่ผ่านมาไปแล้วทั้งหมด เรื่องราวที่เคยทำที่เคยติด ที่เคยเข้าใจ ที่เคยยึดถือ จนกลายเป็นความเศร้าหมอง มัวหมองในจิตในใจ สลัดออก พ้นออก เรียกว่า รู้ความดับไปของกรรมนั้นอยู่บ่อย ๆ เรื่อย ๆ จิตก็จะพ้นออกมา นิโรธอันถูกต้องวิมุตตินี้แหละคือ “การดับกรรม”

สำหรับปุณฺชน เมื่อมีชีวิตอยู่ก็ต้องมีการทำกรรมใหม่อยู่เรื่อย ๆ อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ดังนั้น เราจะปล่อยให้ “เจตนา” นี้ส่งผลต่อเราตลอดภพตลอดชาติเลยหรือ? เราจะไม่ลดทอนเจตนาให้เบาบางลงบ้างเลยหรือ? เรา รู้จักกรรมที่กำลังกระทำหรือไม่ว่าทำแล้วดับ ทำแล้วดับ ทำแล้วดับ หากเรา รู้สึกตัวในขณะนั้น ก็จะไปลดทอนแรงเจตนาที่จะไปกระทำต่อกรรม คือ เป็นเพียงแค่ผู้รู้กรรมที่กำลังเกิดขึ้น และรู้กรรมที่กำลังดับไปต่อหน้าต่อตา เพราะฉะนั้น อดีตจึงไม่มีกรรม อนาคตจึงไม่มีกรรม ปัจจุบันก็เห็นกรรมกำลังดับอยู่

“การรู้สึกตัว” จะไปลดทอนแรงเจตนาที่กำลังกระทำต่อกรรมที่เป็นอยู่ในขณะนั้น และไม่ถูกอวิชชาแทรก ถ้าอวิชชาแทรกก็จะเป็นกรรม เป็นตัณหา เป็นอุปาทานสืบต่อไป

เห็นไหมว่าอวิชชาก่อให้เกิดตัณหา อุปาทาน กรรม โดยกรรมนี้เป็นผลแล้ว คือ ได้กระทำลงไป เป็นผลมาจากอุปาทาน อุปาทานก็มาจากตัณหา ตัณหา ก็มาจากอวิชชา ความทุกข์ก็เกิดขึ้น ด้วยประการฉะนี้ และความทุกข์ก็ดับไปด้วยประการฉะนี้

สิ่งที่พระอาจารย์สอนไปนี้ สอนย่อที่สุดแล้ว คือ ขณะนี้จะทำอะไร ถ้าจะคิดว่าจะทำ ก็เป็นกรรมใหม่ขึ้นมา

ถ้าหากทำตอนนี้ รู้ตอนนี้ เข้าใจตอนนี้ เมื่อกำหนดรู้ก็แก้กันในตัวอยู่แล้ว ถือเป็นสติปัญญาน ๔ สัมมปธาน ๔ พละ ๕ โพชฌงค์ ๗ มรรค ๘ ครบเลย เพียงแต่ไม่ได้ครบตามกำลัง สะสมเป็นกำลังอ่อน ๆ ถ้าเต็มกำลังเมื่อใด มรรคก็จะทำลายล้างอาสวะ พระนิพพานก็จะแจ่มแจ้ง อันนั้นก็ขึ้นอยู่กับภาระที่เราจะกำหนดให้รู้อย่างต่อเนื่องไปได้มากน้อยเพียงใด ทำได้บ่อยเพียงใด เท่าทันเพียงใด เรื่องนี้อาจจะยากในตอนเริ่มต้น เราต้องอบรมบ่อย ๆ ทำซ้ำ ๆ ซ้ำ ๆ ไปก่อน

ขณะที่กำลังขโมยของ ก็กำหนดรู้ว่า กำลังขโมยของอยู่
เช่นนี้ถือเป็นกรรมหรือไม่?

พูดถึงการขโมยของ หากรู้ตัวว่า สิ่งที่ทำขณะนั้นเป็นกรรม
ก็จะหยุดกระทำ แต่ถ้าไม่รู้ตัว ความไม่รู้ตัวครอบงำก็จะกระทำต่อ
กรรมก็จะสืบทอดไปเรื่อย ๆ ก็จะเป็นกรรมไปเรื่อย ๆ เป็นไปอย่าง
ต่อเนื่องจนขโมยเสร็จสิ้น ได้ของมาแล้ว ครอบครองของนั้นไว้
มารู้ตัวทีหลังว่า เราไม่น่าเอาของ ๆ เขามาเลย เอาไปคืนก็ยังได้
ถือเป็นการสร้างกรรมใหม่โดยการเอาของไปคืน

แต่หากความไม่รู้ครอบงำ เกิดความยินดี ยึดถือว่า ได้ของนี้มาเป็นของตนเอง นั่นคือความหลง หลงในความคิดของตนเอง คือ ไปเอาของเขามาและเข้าใจไปว่า สิ่งของนั้นเป็นของตนแล้ว เมื่อความหลงครอบงำ จึงยึดมั่นถือมั่น ติดใจ ยินดี หวังแทนว่าเป็นของ ๆ ตน เมื่อหวังแทน หวังกันเช่นนี้ พอมีคนจะมาเอาของชิ้นนั้นที่ตนเองเอาของคนอื่นมา ก็จะเกิดการปกป้องหรือต่อสู้กัน เพื่อไม่ให้ของตกไปเป็นของคนอื่น นี่เป็นเรื่องของความหลง ก็หลงต่อกันไปเรื่อย ๆ ด้วยอุปาทานยึดมั่นถือมั่น

เมื่อบุคคลนี้ไปเกิดใหม่ก็จะได้รับวิบาก ได้รับผล โดยได้รับของอะไรมาก็ตาม ก็จะมีสูญหาย ฉิบหายวายวอดไป ถึงไม่มีใครมาขโมย ก็จะถูกไฟไหม้หรือน้ำท่วม คือ ต้องมีเหตุให้สูญเสีย แต่หากรู้ตัวในขณะที่ขโมยอยู่นั้น แล้วหยุดการกระทำความชั่วกรรมก็จะดับไปทันที ไม่มีอะไรไปมากกว่านี้ ไม่มีอะไรซับซ้อน

องคฺลีมาลฆ่าคนเป็นจำนวนมาก จะได้รับกรรมหนักเพียงใด?

ขณะที่ฆ่าคนนั้น องคฺลีมาลไม่ได้คิดถึงเรื่องกรรมแต่อย่างใด ไปคิดได้ตอนที่พระพุทธเจ้าทรงบอกว่า “เราหยุดแล้ว แต่ทำไมท่านถึงยังไม่หยุด” พอพระพุทธองค์ทรงบอกให้หยุด องคฺลีมาลจึงรู้ตัว ตอนแรกไม่รู้จะทำอะไรลงไป

พระพุทธเจ้าทรงถามว่า “อหิงสะกะ ชื่อของเธอแปลว่า ผู้ไม่เบียดเบียนไม่ใช่หรือ รู้ตัวหรือไม่” (อหิงสะกะ เป็นชื่อเดิมขององคฺลีมาล) พอเริ่มรู้สึกรู้ตัว จึงรู้ว่า ตนเองฆ่าคน เบียดเบียนผู้อื่น ทำร้ายผู้อื่น

อหิงสะกะไม่ใช่โจรโดยกำเนิดหรือโดยสันดาน แต่ที่ฆ่าคน เป็นเพราะถูกหลอกหลวงให้เห็นผิด โดยอาจารย์เป็นผู้วางอุบายว่า ต้องฆ่าคนให้สำเร็จ ให้ได้นี้ว่ามีจนครบ ๑,๐๐๐ นี้ถึงจะมอบวิชา ที่สุดยอดให้ และอหิงสะกะจะเป็นผู้สำเร็จมนต์ทั้งหมดของสำนัก

จะเห็นว่า อหิงสะกะทำด้วยความหลงตามทีอาจารย์บอก เมื่อรู้ตัวว่า กำลังกระทำความผิด ความหลงไม่สามารถครอบงำได้อีก เมื่อเริ่มสำนึก กรรมที่ทำมาทั้งหมดก็ขาดสะบั้นลง

หากองคูลีมาลัยนึกถึงกรรมนั้นอยู่เรื่อย ๆ ก็ต้องไปเกิดอีก ไปชาติใช้ ไปตกนรก เป็นกรรมใหม่ แต่ทันทีที่รู้สึกตัว กรรมก็ดับลง การสืบต่อที่จะมาก็ไม่มี กรรมนี้จึงขาดลง คือ เมื่อรู้ตัว กรรมก็ดับไป ตามลำดับ และเข้าสู่ทางอริยมรรค ดังนั้น ให้รู้ด้วยอริยมรรคว่า มันคือขณะแห่งการเกิด และขณะแห่งการดับ

ถ้าจะอธิบายอริยสัจ ๓ ขณะที่กระทำนั้น ก็ให้เข้าใจว่า ขณะ ที่คิดเป็นกรรมหนึ่ง คือ เป็นมโนกรรมกรรมหนึ่งที่เกิดขึ้น ความคิด เป็นสังขารขันธ์ สังขารขันธ์เป็นทุกขสัจจะ เหตุให้เกิดสังขารขันธ์ คือ ความไม่รู้ โดยความไม่รู้จะมีความอยากอยู่ในนั้น ความอยากแผ่ อย่างอ่อน ๆ ความไม่รู้จะมาก่อน และจะก่อให้เกิดความอยากเป็น ตัวนำจิตให้คิดถึงเรื่องนั้น ๆ ย้ำแล้วย้ำอีก คือ คิดถึงเรื่องเก่า ๆ

กรรมเก่า ๆ สิ่งที่เคยทำล่วงไปแล้ว และนำมาซึ่งความเศร้าหมอง
ในปัจจุบัน แต่ก่อนเมื่อไม่ได้คิดก็ไม่เศร้าหมอง แต่พอคิดถึงเรื่อง
นั้นแล้วจิตก็เศร้าหมองลง

ถามว่า อยากคิดหรือไม่?

ตอบได้เลยว่า ไม่ได้อยากคิดหรอก แต่ด้วยอำนาจของอวิชชา
ซึ่งอยู่เหนือเจตนาเข้ามาแทรกในขณะที่แห่งจิตที่หลงมกมาย ถูกล่อลวง
ให้คิดถึงเรื่องเก่า ๆ ขึ้นมา เมื่อมีแรงที่อยากจะดับ คือไม่อยากคิด
เพราะเกิดความเศร้าหมอง “อยาก” คือ อวิชชาหรือตัณหา “ไม่อยาก”
ก็คือ อวิชชาหรือตัณหา เช่นกัน จึงเกิดเป็นกรรมขึ้นมา

ดังนั้น เมื่อมีความคิดผุดเกิดขึ้น ก็ปล่อยให้ความคิดนั้น
ดับลงไปเอง อย่าคิดต่อจากสิ่งที่คิดที่ผุดเกิดขึ้นนั้น หากเรา
ไม่คิดต่อ ก็เป็นการดับกรรม แต่ถ้าเราคิดต่อจากเรื่องที่คิดผุดขึ้น
ในครั้งแรก ก็จะเป็นการสร้างกรรมใหม่ต่อจากเรื่องที่เกิดขึ้น

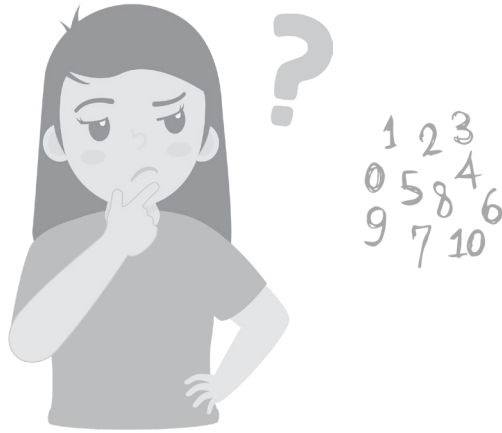

เมื่อเรารู้การดับไปของความคิด ก็ถือเป็น “นิโรธ” การปฏิบัติต่อสิ่งที่เกิดขึ้น ก็ทำด้วยการกำหนด “นี้ทุกข์” “นี่คือเหตุให้เกิดทุกข์”

ฉะนั้น เมื่อเราไม่คิดต่อจากเรื่องที่เกิดขึ้นมา ซึ่งพวกนี้คือ “เหตุ” ทั้งหมด เท่ากับเราดับเหตุได้ เราไม่ทำตาม เราไม่ตอบสนอง เราไม่กระทำตอบ กรรมก็จะหยุดอยู่ตรงนั้น เพราะมีความรู้เข้าไปบอกว่า ถ้าเราไม่กระทำตอบ กรรมก็จะดับตัวของมันเอง เราก็จะไม่ได้สร้างกรรมใหม่ ถือเป็น “นิโรธ” คือ รู้ความดับของกรรมในเวลานั้น นั่นก็คือ “มรรค” เป็นมรรคที่เราต้องเจริญขึ้นเรื่อย ๆ ๆ ๆ ๆ

มรรคที่เจริญยิ่งขึ้นจะสร้างโคตรกุฎญาณ มรรคญาณ และผลญาณตามลำดับ แล้วไปประหารอวิชชา ไปทำลายล้างอวิชชา ความเห็นผิดที่มีอยู่ในจิต บุคคลนั้นก็จะไม่เห็นผิดอีกต่อไป จะไม่หลงยึดจับสิ่งที่ล่วงไปแล้วมาเป็นปัญหาชีวิตในปัจจุบันอีกต่อไป

การจัดเรียงลำดับให้ผลก่อน-หลังของวิบาก

ถ้าเราเข้าใจเรื่องกรรม เรื่องจิต เรื่องวิญญาณ รวมถึงเรื่อง
ภพชาติ เรื่องกิเลส เรื่องอาสวะแล้ว ไม่ได้มีอะไรลึกลับซับซ้อนเลย
หากเราเข้าใจการเกิดการดับแล้ว จะทราบว่า ทุกอย่างไม่ได้มีอยู่จริง
เกิดแล้วก็ดับไป มีแล้วก็หายไป ทุกอย่างอยู่ที่เราทั้งสิ้น

เมื่อกล่าวถึงวิบาก ให้รู้ว่า แม้วิบากจะไม่มีตัวมีตนก็ตาม
แต่เป็นสิ่งที่มิพลง วิบากใดจะให้ผลก่อน-หลัง ขึ้นอยู่กับกำลังของวิบากว่า
มีมากหรือน้อยเพียงใด และอยู่ที่ขณะแห่งจิตปัจจุบันของเราด้วย
ขณะที่จิตเกิดความเศร้าหมอง ก็จะได้เจอกรรมวิบากที่เกิดจาก
อกุศลแต่ปางก่อน คือ ดึงอกุศลวิบากทั้งหมดเข้ามาสู่จิตที่กำลัง
เศร้าหมองนั้น อะไรก็ตามที่จะให้ผลรุนแรง ก็จะให้ผลก่อนในขณะที่

จิตเศร้าหมอง นั้นหมายถึงว่า จิตที่เศร้าหมองจะไปดึงเรื่องที่ไม่ดีแต่ก่อน ๆ ขึ้นมาให้ผล แต่หากจิตผ่องใส จิตก็จะไปดึงกรรมวิบากที่ดีที่เป็นกุศลธรรมมาให้ผลในขณะนั้น

พระพุทธเจ้าทรงบอกว่า “ชำระจิตให้ผ่องใสเนื่อง ๆ ก็จะเป็นการละบาป สร้างกุศล” จิตที่ผ่องใสจะนำมาซึ่งความเจริญนานาประการ ความผ่องใสที่เกิดจากจิตของกุศลกรรม แม้จะเป็นกรรมก็ตาม แต่เป็นกรรมที่ควรเจริญ

ส่วนกรรมที่เป็นอกุศล เป็นกรรมที่ควรละ กรรมที่ควรเจริญจะเจริญบนจิตที่ผ่องใส และจะเจริญจนถึงระดับที่เป็นมรรคจิต เมื่อถึงมรรคจิตแล้ว กรรมทั้งหมดก็จะถูกดับ แม้กุศลกรรมก็ถูกดับจะไม่สืบต่อ ระบบของกรรมจะถูกล้างไปหมด

ดังนั้นให้เรานึกถึงบุญบ่อย ๆ เพื่อให้จิตผ่องใส แต่โดยธรรมชาติของจิตนั้น พร้อมทั้งจะเศร้าหมองได้ตลอดเวลา หากจิตเศร้าหมอง จิตก็จะไปตั้งกรรมแต่ปางก่อนมาให้ผล แม้ไม่รู้ว่ ทำอะไรมาบ้าง แต่จิตจะตั้งมา ตั้งมา ตั้งมา ตั้งมา เพราะวิบากที่เป็นเงาติดตามตัวนั้น คอยจะให้ผลอยู่แล้ว แต่หากจิตผ่องใสอยู่ เงาก็จะให้ผลไม่ได้ เหมือนขณะที่เราเปิดไฟ ความมืดก็เข้ามาไม่ได้ แต่เมื่อเราปิดไฟ ความมืดก็เข้าครอบงำทันที พุดง่าย ๆ ว่า ความสว่างไสว ความมืดออกไป ความมืดจึงยังไม่ให้ผลในเวลานั้น

ถามว่า ในเวลานั้นมีความมืดไหม?

คำตอบ คือ มี แต่เมื่อเราเปิดไฟอยู่ คือ จิตผ่องใสอยู่ ความมืดก็เข้ามาไม่ได้ หมายถึงว่า กำลังของจิตผ่องใสแรงกว่า

ดังนั้น ทักษะที่รู้สึกตัวว่า จิตกำลังเศร้าหมอง ต้องปรับเปลี่ยนจิต หรือรับรู้ลึกตัวในขณะนั้นว่า กำลังทำกรรมใหม่ กำลังสร้างกรรมใหม่ เพราะเรื่องที่ทำให้เศร้าหมองนั้นได้ล่วงไปแล้ว ละไปแล้ว ดับไปแล้ว หหมดไปแล้ว ไม่มีอยู่จริงแล้ว หากไปคิดถึงเรื่องที่ผ่านมาไปแล้ว ก็ถือเป็นการสร้างกรรมใหม่ขึ้นมา เมื่อรู้สึกตัวในขณะนั้น กรรมใหม่ก็จะดับลง นั่นหมายถึงว่า เมื่อมีความรู้ขึ้นมา จิตจะเกิด “การละ” เมื่อเกิดการละแล้ว ก็ จะเห็นการเกิดและการดับ ถือเป็นการทำกิจ ในอริยสัจสี่ในขณะจิตที่เกิดขึ้น คือ รู้ทุกข์ ละสมุทัย ทำนิโรธให้แจ้ง และเจริญมรรค

สอนในตำราหรือสอนบนกระดาน ก็ถือว่า เป็นการสอนเรื่อง ภายนอก แต่หากมองอาการที่เกิดขึ้นกับตัวเอง เราก็จะรู้เอง เห็นเอง เข้าใจเองภายในตน เพราะนี่คือความจริงที่เกิดขึ้นกับตัวเอง เราจะรู้เองโดยอัตโนมัติ เป็นเหตุเป็นผลโดยไม่ต้องเปิดตำรา

เวลาเจ็บป่วยกำลังของจิตอ่อนลง ควรจะทำใจอย่างไร?

เวลาไม่สบาย รู้สึกว่า กำลังของจิตอ่อนลง ควรจะทำใจอย่างไร?

ไม่ต้องทำใจ แต่ให้บอกกับตัวเองว่า

เรากำลังเจ็บป่วย

ความเจ็บป่วยกำลังเกิดขึ้นกับเรา

สิ่งที่กำลังเกิดขึ้นกับเราเรียกว่า ความเจ็บป่วย

กายนี้ ต้องมีความเจ็บป่วยเกิดขึ้น

ความเจ็บป่วยนี้ เกิดขึ้นมาเป็นเรื่องราวธรรมดา

เมื่อมีกาย ความเจ็บป่วยก็ต้องมีอยู่

เราได้รับความเจ็บป่วยที่กำลังเกิดขึ้นและมีอยู่อย่างนี้

พระศาสดาตรัสว่า ความเจ็บป่วยเกิดที่กายนี้ ไม่ได้เจ็บป่วยนอกกาย ดังนั้นความเจ็บป่วยที่เกิดขึ้นภายในกายของเรา จึงถือเป็นเรื่องปกติ มีหัวก็ต้องปวดหัว มีขาก็ต้องปวดขา มีแขนก็ต้องปวดแขน มีตับก็ต้องเป็นโรคตับ มีไตก็ต้องเป็นโรคไต มีหัวใจก็ต้องเป็นโรคหัวใจ มีฟันก็ต้องเป็นโรคฟัน มีจมูกก็เป็นโรคที่จมูก มีตาก็เป็นโรคตา มีหูก็เป็นโรคหู มีอะไรก็เป็นโรคเกี่ยวกับสิ่งนั้น ให้เข้าใจว่า ความเจ็บป่วยต้องเกิดในกาย

เมื่อความเจ็บป่วยเกิดขึ้น จิตใจของเราเศร้าหมองเพราะความเจ็บป่วยอยู่ใช่ไหม?

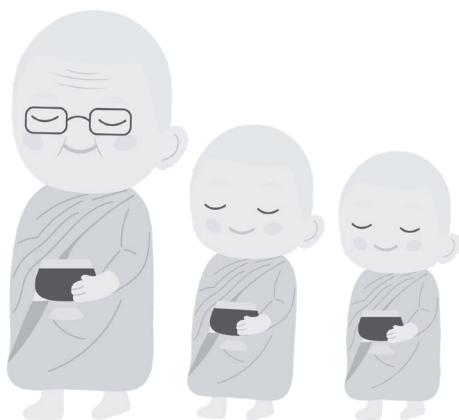
จิตของเรากำลังเศร้าหมองเนื่องด้วยความเจ็บป่วย นี่คือการเศร้าหมองของจิต จิตเศร้าหมองเพราะเราเองหลงยึดกายและความเจ็บป่วยอยู่ เมื่อทำใจเช่นนี้ได้ ความเศร้าหมองจะหายไปเอง

เรื่องนี้เราต้องฝึกคิด ไม่ได้เป็นเรื่องลึกลับหรือลึลับ แต่เป็น
เรื่องที่เกิดขึ้นกับทุกชีวิต

พระพุทธเจ้าทรงสอนให้เรารู้และเข้าใจเรื่องนี้ พระอาจารย์
เพียงแต่นำเรื่องนี้มาสอนและบอกต่อ เมื่อฟังเข้าใจแล้วพวกเรา
ก็ต้องนำไปบอกกล่าวคนที่อยู่ข้างเคียง คนที่ได้ฟังแล้วก็จะเป็น
ประโยชน์ต่อเขา แต่จะเข้าใจมากน้อยเพียงใด ไม่ต้องคาดหวัง

ที่พยายามอธิบายทั้งหมด เพื่อให้เกิดความเข้าใจ จะอธิบาย
ทุกเรื่องที่ทำให้เกิดความเข้าใจได้ ส่วนคนฟังจะเข้าใจได้หรือไม่
ไม่ใช่เรื่องของพระอาจารย์แล้ว เรื่องนี้เป็นภาระทางปัญญาเฉพาะ
บุคคล

การปฏิบัติตามหลักอนัตตา

พระพุทธเจ้าทรงสอนกลุ่มสาวกทั้งหลายเรื่องอนัตตา ไม่มีตัว ไม่มีตน ทุกสรรพสิ่งไม่มีตัวตนของตนเอง เป็นอนัตตาทั้งหมด ภิกษุรูปหนึ่งนั่งฟังอยู่ก็คิดว่า “แหมดีจัง ไม่มีตัวตน กรรมทั้งหมดที่ทำ ก็จะไม่ตกกับเรา เพราะไม่มีตัวตนเป็นผู้รับ เราจะทำอะไรก็ได้”

พระพุทธองค์ทรงทราบวาระจิตของภิกษุรูปนี้ ท่านจึงทรงกล่าวว่า :

พระพุทธเจ้า : ภิกษุ การที่เธอคิดว่า เราไม่มีตัว ไม่มีตน กรรมก็ไม่ตกกับเรา จะทำอะไรก็ได้” นี่คือมิจฉาทิฐิ เพราะขณะที่คิดว่า จะทำอะไรได้นั้นก็ถือเป็นกรรม กรรมของเธอได้เกิดขึ้นแล้ว เธอกำลังสร้างกรรม

ภิกษุ : เราไม่มีตัวไม่มีตน ถือเป็นอนัตตาไม่ใช่หรือ?

พระพุทธเจ้า : รูปเที่ยงหรือไม่เที่ยง (หมายถึงตัวผู้ที่คิดจะกระทำนั้นเที่ยงหรือไม่เที่ยง)

ภิกษุ : ไม่เที่ยง

พระพุทธเจ้า : สิ่งใดไม่เที่ยงสิ่งนั้นเป็นสุขหรือเป็นทุกข์

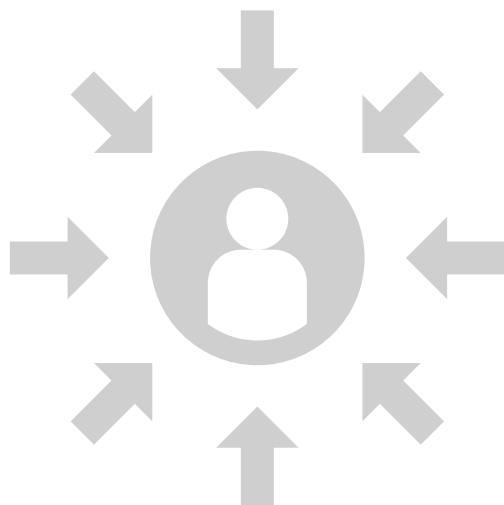
ภิกษุ : เป็นทุกข์

ในขณะที่คิดจะกระทำสิ่งใดก็ตาม จะมีลักษณะแห่งความไม่เที่ยงและนำมาซึ่งความทุกข์เสมอ

ความเห็นที่เห็นว่า “ไม่มีตัวไม่มีตน เราจะทำอะไรก็ได้เพราะไม่มีผู้แบกรับ ไม่มีตัวตนเป็นผู้รับ กรรมที่ทำมาทั้งหมดก็ไม่ตกกับใคร” ความเห็นนี้หากยึดจับอยู่กับการกระทำที่จะกระทำขึ้นใหม่ ความไม่เที่ยง ความเป็นทุกข์ และสิ่งบีบคั้น จะเกิดกับผู้ที่มีความเห็นเช่นนี้

ถ้าไม่มีความเห็นนี้ ความบีบคั้นก็จะไม่เกิดกับเรา จะไม่เที่ยง
ก็ไม่เที่ยงไป จะเป็นทุกข์ก็ทุกข์ไป จะสลายตัวก็สลายตัวไป
แต่บุคคลที่มีความเห็นเข้าไปยึดจับความเห็นที่ว่า ความไม่มีตัวไม่มีตน
ทำให้จะทำอะไรก็ได้เพราะกรรมไม่ได้เกิดกับเรา เมื่อกระทำลงไป
ด้วยความเห็นเช่นนี้ ความไม่เที่ยง ความเป็นทุกข์ ความไม่มีตัวตน
จะบีบคั้นผู้ที่มีความเห็นผิดนี้ให้ได้รับความทุกข์ตลอดกาลนาน
นี่เป็นเรื่องที่เราต้องทำความเข้าใจ

ทุกคนต่างอยู่ด้วยกรรมของตนเอง

ตามหลักของวิบากกรรม ให้เรารู้ตัวเองตลอดเวลาว่า ขณะนี้เรากำลังกระทำความใหม่ ทั่นที่ที่รู้สึกตัว กรรมก็จะถูกตัดไปทุก ๆ ขณะ เมื่อถูกตัดไปเรื่อย ๆ ๆ ๆ การรู้ตัวนั้นก็จะไปลดทอนเจตนาที่จะสร้างแรงแห่งความอยากที่ไปกระตุ้นและผลักดันให้เกิดกรรมใหม่อยู่เรื่อย ๆ กรรมก็จะลดไป ๆ สุดท้ายก็ไม่มีอะไร ไม่เอาอะไร ไม่อยากจะว่าใคร ไม่อยากจะด่าใคร โลกนี้ไม่มีใครเอาอะไรไปได้สักอย่าง

เมื่อพูดถึงเรื่องกรรม มีคนถามพระอาจารย์ว่า เมื่อจิตถูก
ปรุงแต่งมาจากนามชั้นธัมม ถ้าชั้นธัมมใดชั้นหนึ่งบกพร่องไปเพราะ
เหตุแห่งกรรม จิตจะยังคงอยู่ได้หรือไม่ เช่น ผู้ที่ประสบอุบัติเหตุ
ศีรษะกระแทกพื้นจนสูญเสียความจำ เป็นต้น

ในเรื่องนี้ให้เข้าใจว่า จิตของเขากียังคงเป็นจิตอยู่ มีบางคน
ดับเวทนาด้วยฌาน ดับเวทนา ดับสัญญา ดับวิญญานในการรับ
รู้ทั้งหมดได้ เหลือแต่รูปฌานเป็นเพียงแคว้นเดียวที่ตั้งอยู่เฉย ๆ
จิตก็ยังมีอยู่ในนี้ เพียงแต่ไม่ออกมาทำหน้าที่เพราะถูกกดขี่ด้วย
อำนาจของฌานที่เรียกว่า “พรหมลูกฟัก” คือ เหมือนกับก้อนหิน
ที่ตั้งอยู่หรือวัตถุชิ้นหนึ่งที่ตั้งอยู่เฉย ๆ ไม่มีจิต

บุคคลที่ทำฌานได้ถึงขั้นอสังขยัตตาพรหมจะนั่งเหมือนกับ
ก้อนหินที่ไม่มีจิต ที่จริงแล้วจิตนั้นมี แต่ไม่มีอาการของจิต ไม่มีอาการ
ของเวทนา สัญญาไม่มี สังขารไม่มี วิญญานไม่มี แต่มีจิต มีแบบ
แผ่อ่อน ๆ อยู่ในนั้น ฌานทำหน้าที่ในการดับเวทนา ดับสัญญา
ดับสังขาร ดับวิญญาน เหลือแต่รูปซึ่งนิ่งอยู่ได้ด้วยองค์ฌาน

องค์ฌานทั้งหมดถูกสร้างขึ้นมาด้วยการปรุงแต่งของจิต คือ จิตปรุงแต่งตัวเองจนดับตัวเองโดยที่ตัวจิตเองก็อยู่ในฌานนั้นแหละ ถ้าจะพูดถึงจิตก็คืออยู่ในฌานทั้งหมด โดยไม่มีจิตที่แสดงตอบสนองต่อสิ่งภายนอก เพราะกำลังของฌานแบบนั้นปิดการรับรู้ทั้งหมด เหลือแต่รูปขันธ์ ในตำรากล่าวไว้ว่า พรหมลูกฟ้าหรืออัสถุญส์ตตาพรหมนั้น จะนั่งนิ่ง ๆ คือ จะนั่งนิ่งอยู่อย่างนั้นเหมือนพระพุทธรูปหรือรูปปั้น นั่งนิ่งไม่กระดุกกระดิก ดังนั้น ให้เข้าใจว่า เวลาที่อยู่ในฌาน จิตนั้นมีอยู่แต่ไม่แสดงกิริยา

ทั้งนี้ พอฌานเสื่อม นามขันธ์ ๔ ก็ก่อตัวมาเป็นจิต ปรุงแต่งมาเป็นจิตตามภาวะปกติ ฉะนั้น พรหมก็ยังไม่พ้นเพราะกำลังของฌานนั้นเสื่อมได้ ให้เทียบอย่างนี้ว่า หากขันธ์ใดขันธ์หนึ่ง สูญสิ้นไปแต่ความเป็นจิตยังมี นั่นคือยังมีการสืบต่ออยู่อีก

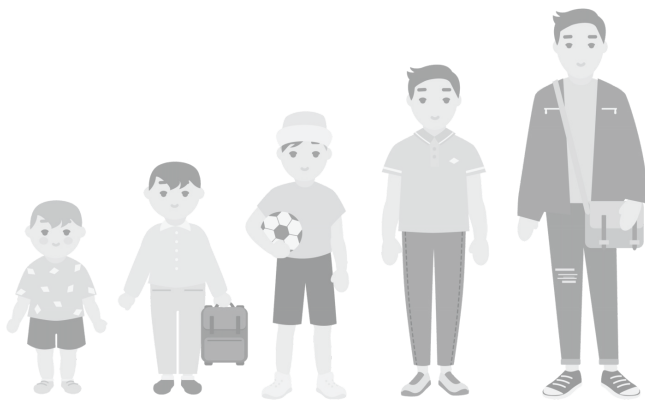
ทางโลกบอกว่า การเกิดเป็นมนุษย์ประเสริฐที่สุด แต่ทางธรรมบอกว่า การเกิดเป็นทุกข์

ที่บอกว่าทางธรรมถือว่า การเกิดเป็นทุกข์นั้น เป็นการกล่าวในแง่ของสัจจะ คือ “การเกิด” เป็นความทุกข์ แต่การเกิดมาเป็นมนุษย์ ถือเป็นการเกิดที่ประเสริฐที่สุด เพราะมนุษย์สามารถกระทำที่สุดแห่งทุกข์ได้ เป็นเทวดายังไม่ประเสริฐเท่า เพราะสลายเกินไป หาทุกข์มากำหนดรู้และกระทำซึ่งที่สุดแห่งทุกข์ไม่ได้

บางคนอาจจะคิดว่า เทวดาที่บรรลุนิพพานก็มีจำนวนไม่น้อย ให้เข้าใจว่า แม้เทวดาที่บรรลุนิพพานมีมากก็จริง แต่นั่นคือเทวดาที่มีอุปนิสัยรอฟังเทศน์ฟังธรรมจากพระพุทธเจ้าผู้เป็นมนุษย์

พระลัมมาสัมพุทธเจ้าที่เกิดเป็นเทวดามีหรือไม่?

ไม่มีหรอก พระลัมมาสัมพุทธเจ้าไม่ได้อยู่ในรูปของเทพ ไม่ได้อยู่ในรูปของพรหม เทวดาจึงต้องอาศัยผู้เป็นลัมมาสัมพุทธะที่เป็นมนุษย์เพื่อฟังธรรมของพระองค์ แล้วกระทำซึ่งที่สุดแห่งทุกข์ ความเป็นลัมมาสัมพุทธะในตัวคนจะมีอยู่ในโลกมนุษย์นี้เท่านั้น ไม่ได้อยู่บนเทวโลก และไม่ได้อยู่บนพรหมโลก การเกิดเป็นมนุษย์ จึงประเสริฐที่สุด

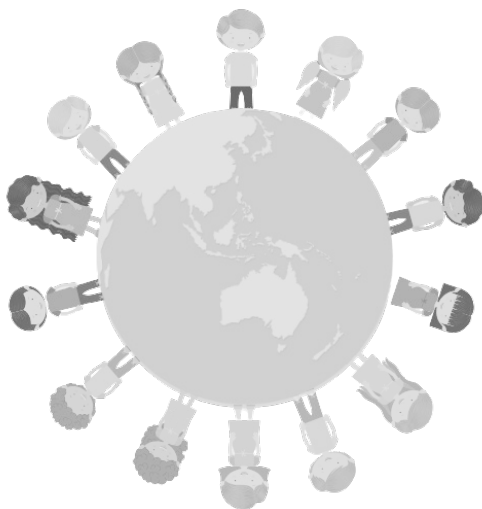

ส่วนที่บอกว่า “การเกิดเป็นทุกข์” นั้นเป็นการพูดในแง่ของ สัจจะ และความประเสริฐของมนุษย์ก็คือ เพื่อกำหนดซึ่งที่สุดแห่งทุกข์ เพราะการเกิดเป็นทุกข์จึงจะต้องมาทำซึ่งที่สุดแห่งทุกข์โดยชอบ ให้ได้ เข้าใจหรือยังที่นี่

ในบรรดาการเกิดที่ถือเป็นความทุกข์นั้น เกิดเป็นมนุษย์ ถือว่าประเสริฐที่สุด เทวดาก็มีทุกข์ พรหมก็มีทุกข์ แต่ไม่ว่าจะเกิดเป็นเทวดาหรือพรหม ก็ไม่ถือว่าการเกิดนั้นประเสริฐเท่ากับเกิดเป็นมนุษย์

ถามว่า เกิดเป็นเทวดาหรือพรหมดีไหม?

คำตอบก็คือดี ดีแต่ไม่ประเสริฐ เกิดเป็นมนุษย์ประเสริฐกว่า เพราะสามารถเลือกทางได้ การจะไปเกิดเป็นเทวดาก็ต้องเป็นมนุษย์มาก่อน แล้วทำกรรมที่จะทำให้ได้ไปเกิดเป็นเทวดา ไปเกิดเป็นพรหม ก็เกิดจากการเกิดเป็นมนุษย์มาก่อน แล้วทำกรรมที่จะทำให้ได้ไปเกิดเป็นพรหม ถ้าหากไม่มีมนุษย์เลย ก็จะไม่มีการหันตสัสมาลัมพุทระในโลก เมื่อไม่มีการหันตสัสมาลัมพุทระในโลก เทวดาที่มีอยู่ก็จู่ตไปเป็นกำเนิดสัตว์เดรัจฉานเปรต ฝิ ปีศาจ อสุรกาย หมุนเวียนอยู่อย่างนี้ แก้ไขตัวเองไม่ได้ แต่เมื่อมีมนุษย์โลกขึ้นมา โลกของมนุษย์เป็นสถานที่ ๆ จะแก้ไขเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และพัฒนาตัวเองไปในด้านใด ๆ ก็ได้

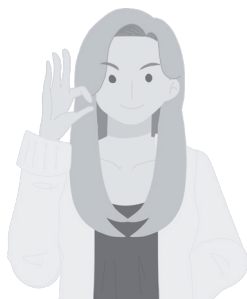
โลกมนุษย์เป็นศูนย์กลางที่ทุกคนจะต้องผ่าน

โลกมนุษย์เป็นศูนย์กลางในการบำเพ็ญทั้งปวง จะไปบำเพ็ญบนเทวโลกก็ไม่ได้ จะไปบำเพ็ญบนชั้นพรหมก็ไม่ได้ บำเพ็ญได้เฉพาะชั้นมนุษย์โลกนี้เท่านั้น โลกมนุษย์เป็นศูนย์กลางของทุกคน จิตดวงใจที่ต้องผ่าน จะไปนรกก็ต้องมาทำกรรมชั่วในโลกมนุษย์นี้ ถึงจะไปนรกได้ หากต้องการพิสูจน์ว่านรกมีจริงหรือไม่ ก็สามารถพิสูจน์ได้โดยทำชั่วตลอดชีวิต รับรองว่าได้ไปนรกแน่นอน

เมื่อเกิดเป็นมนุษย์แล้ว ได้ศึกษาและปฏิบัติธรรม สิ่งที่ทำเพ็ญมา ถ้าไปทำต่อในเทวโลกก็สามารถบรรลุได้ แต่หากไปปฏิบัติบนเทวโลกโดยไม่ได้เริ่มต้นการฝึกจิตใจในขณะที่เป็นมนุษย์ อันนี้หาได้ค่อนข้างยาก ส่วนมากจะมีเหตุปัจจัยตั้งแต่ตอนเป็นมนุษย์แล้ว

ดังนั้น การเกิดเป็นมนุษย์จึงมีคุณค่ามาก ดังเรื่องราวที่เล่า
บนสวรรค์โดยเหล่าเทวดาคูยกกันว่า “โอ้ พระสัมมาสัมพุทธเจ้า
อุบัติขึ้นแล้ว เป็นการดีแล้วหนอที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าอุบัติขึ้น เรา
จะได้เจริญกุศล เจริญการฟังธรรม แต่เดี๋ยวก่อน สนุกกันก่อน
พรุ่งนี้ค่อยไปฟังพระธรรมเทศนาจากพระพุทธเจ้า” พอ ๑๐๐ ปี
ผ่านไปพระพุทธองค์เสด็จปรินิพพานไปแล้ว เหล่าเทวดากลับมา
คุยกันว่า “เป็นที่เศร้าใจแท้หนอ พระพุทธเจ้าเสด็จปรินิพพาน
ไปแล้ว ยังไม่ได้ฟังพระองค์ท่านเทศน์เลย ไม่ทันเสียแล้ว”

สำหรับเทวดาเมื่อหมดเวลาที่จะอยู่ในสวรรค์ อาจจะถูก
มาเป็นมนุษย์ เป็นสัตว์เดรัจฉาน หรือตกนรกก็เป็นได้ เปรียบได้
กับคนที่มียศตำแหน่งสูง ๆ เขาก็มีโอกาสที่จะตกลงมาชั้นที่ต่ำกว่าได้
เช่น บางคนที่อยู่ในชั้นสูงศักดิ์แต่สุดท้ายก็ลงมามีฐานะต่ำ เป็นไป
แบบพลิกฝ่ามือเลย เศรษฐีพันล้านกลายเป็นคนขายปาต่องโก๋
ก็ยังมี ดังนั้น การเกิดเป็นมนุษย์นั้นถือว่าประเสริฐที่สุดแล้ว

แต่ก็ยังมีมนุษย์บางจำพวกไม่รักษาความประเสริฐในตัวเอง อีกทั้งยังกระทำความผิดทอนความประเสริฐในตัวเองลง ด้วยการ ก้มหัวกราบไหว้ผี ปีศาจ เทวดา พรหม ไม่รู้จักความประเสริฐของการ เป็นมนุษย์ บางกลุ่มก็ไปไหว้ภาคที่เป็นเดรัจฉาน นี่ไม่ได้พูดกล่าวหา หรือพาดพิงผู้ใด แต่พูดตามหลักคำสอน หลักแห่งสัจจะ ถ้าคิดว่าเป็นการพูดพาดพิงก็ถือว่าเป็นความคิดของคน ๆ นั้น

ทั้งนี้ เมื่อสัจจะเป็นอย่างนี้ คือ มนุษย์นั้นประเสริฐแล้ว ดีแล้ว ไม่ต้องไปไหว้ใครที่ไหน มนุษย์กับมนุษย์ไหว้กันถือว่าได้บุญ มนุษย์ไหว้ผีถือว่าไม่ได้บุญ มนุษย์ไหว้เทวดาไม่ได้บุญ มนุษย์ไหว้ พรหมไม่ได้บุญ มนุษย์ไหว้ภาคไม่ได้บุญ มนุษย์ไหว้สัตว์พิการ ไม่ได้บุญ

มนุษย์ไปลอดท้องช้าง ก็ไม่ได้ถือว่าเป็นการแก้ไขหรือสะเดาะเคราะห์แต่อย่างใด มนุษย์ถือเป็นผู้ประเสริฐ แต่หากไปลอดใต้ท้อง สัตว์เดรัจฉานที่ไม่ประเสริฐ ก็เท่ากับทำลายความประเสริฐของตนเอง

อริยมรรคดับการเกิดในภพทั้งปวง

เมื่อได้ฐานะอันประเสริฐมาแล้ว เราต้องพยายามสร้างความประเสริฐให้ยิ่ง ๆ ขึ้นไป กระทำให้ถึงที่สุดแห่งทุกข์โดยชอบนั้น คือ เส้นทางแห่งการเป็นมนุษย์ที่พึงกระทำ โดย

- หากอยากพ้นทุกข์ในอบายภูมิ ก็จะต้องยึดมั่นในพระรัตนตรัย และรักษาศีล
- หากอยากจะพ้นทุกข์ในโลกมนุษย์ ก็จะต้องสร้างสวรรค์ขึ้นมาด้วยกุศลธรรม และรักษาศีลอุโบสถ
- หากอยากจะพ้นทุกข์ในสวรรค์ ไม่อยากเกิดในเทวโลก เพราะเล็งเห็นว่าสวรรค์ก็ยังมีทุกข์อยู่ ไปเกิดชั้นพรหมดีกว่า ก็ให้เจริญเมตตาพรหมวิหาร
- หากอยากจะพ้นทุกข์ในพรหม ก็สร้างอริยมรรคขึ้น

อริยมรรคจะดับการเกิดในภพทั้งปวง ไม่เกิดในสวรรค์
ไม่เกิดในพรหม ไม่ไปสู่กำเนิดสัตว์เดรัจฉาน เปอตีฬ ปิศาจ อสุรกาย
ให้พากันสร้างทางแห่งอริยมรรคขึ้น คือ มุ่งมั่นที่จะไปสู่นิพพาน ส่วนอะไร
จะเข้านิพพานก็ถือเป็นปัจจัยตั้ง อย่าไปกำหนดหมายการเข้านิพพานว่า
“อะไรเข้า”

ถ้ากำหนด “อะไรเข้า” แล้วละก็ จะกลายเป็นว่า มี “ตัวตน”
เข้านิพพาน ถือเป็นการหลงผิดกันอีกอย่างยืดยาวนานเลยทีเดียว...

ที่มา : <https://www.facebook.com/Dhammanava/videos/560448904327973>

ธรรมนาถ
DHAMMANAVA

